

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at kontakte Rigsmyndighederne med henblik på at redegøre for alle præmisserne for overtagelse af færdselsområdet og formueretten.

(Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut)

(1. behandling)

Demokraatit takker for fremsættelse af dette forslag.

Vi vil indledningsvist anerkende forslaget som en vigtig og nødvendig igangsættelse af en arbejdsproces, hvor vi som beslutningstagere øger vores beføjelser til selv at træffe afgørelser ud fra vores eget demokrati i vores land.

Det er vigtigt for os at understrege, at når vi vil igangsætte en hjemtagelsesproces, så skal dette foregå via et sagligt og gunstigt samarbejde. Vi skal derfor også forholde os til, og nærmere præcisere, hvem der skal betale for denne redegørelse, såfremt den bliver vedtaget af et flertal i Inatsisartut. Dernæst, hvad denne redegørelse skal bruges til på sigt.

Vi har aktuelt 32 sagsområder, hvor den danske stat træffer beslutninger, som uden tvivl påvirker vores liv i Grønland. Til trods for, at vi har hjemtagne sagsområder, har disse vist sig at være en meget vanskelig opgave at få til at hænge sammen, trods de mange gode intentioner, som lovene er bygget op på.

Eksempelvis på social- og sundhedsområdet, hvor udgiften til disse slet ikke er tidssvarende i forhold til vores politiske hensigter og ambitioner. Derfor bliver der italesat nødvendige reformer. Og trods de gode hensigter, der er i en hjemtagelse, kan jeg ikke uden videre forholde mig til, hvorvidt vi vil kunne løfte opgaven på sigt, når vi samtidigt ikke investerer massivt i uddannelse, herunder navnlig på folkeskoleområdet.

Vi vil fra Demokraatits side meget gerne være endnu mere ambitiøse, og for alvor sande behovet for fakta og dertil tryghed i en gennemsigtighed ved at bede om en redegørelse over samtlige sagsområder. Vi er overbeviste om, at sådan en oversigt vil skabe grobund for en faktuel debat om hvorvidt og hvornår vi i Grønland kan blive selvstændige. Der er brug for en seriøs køreplan. Hvem vil ikke gerne være "herre i eget hus"? Men hvem vil ikke også gerne være tryk i, at vi fra politisk hold har en klar og tydelig køreplan for, i hvilke etaper og med hvilke prioriteter? Det har langt de fleste mennesker, som jeg snakker med givet udtryk for at ønske.

Problemet er ikke, hvorvidt vi bliver selvstændige, og hvornår vi bliver det. Usikkerheden består i, hvordan vi når derhen. Der mener jeg, at det er altafgørende at vi netop har en oversigt og en køreplan for, hvordan hjemtagelsesprocessen skal fungere med al respekt for borgernes sikkerhed og landets økonomiske status.

Det vil unægteligt være den smarteste og mest effektive løsning, at vi startede med at hjemtage et sagsområde, der både gør os rigere og med lavest mulige omkostninger til følge.

Derfor vil vi fra Demokraatit fremsætte et ændringsforslag med følgende ordlyd:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at kontakte den danske stat med henblik på at udfærdige en redegørelse med en samlet oversigt over det økonomiske og menneskelige ressource- og kompetencebehov i de sagsområder, der varetages af Danmark. De samfundsmæssige konsekvenser som følge heraf skal ligeledes grundigt udredes og beskrives. Arbejdet med redegørelsen skal igangsættes senest 1. marts 2023 og redegørelsen skal være klar og omdelt til Inatsisartut inden EM2024.

Med disse ord henviser vi forslaget til behandling i Lovudvalget.